

MAHKEMECE ATANAN YETİŞKİN TEMSİLCİĞİ

Mahkemece atanan yetişkin temsilciği nedir?

Reşit bir kişi, psikolojik bir hastalık ya da karar verme yetisindeki benzer bir kısıtlılık hali nedeniyle artık belirli meseleleri kendisine dezavantaj oluşturmayacak şekilde halledemeyebilir. Bu durumda söz konusu kişi, bir yetişkin temsilcisi tarafından temsil edilebilir. Yetişkin temsilcisi ancak ilgili kişinin vekâletinin olmaması, yetişkin temsilcisini kendisi seçecek durumda olmaması, kendi yakınları gibi yakınındaki kişilerden destek görmemesi veya zorlu yaşam koşullarının bu çözümü gerekli kılması halinde mahkeme tarafından atanır. Mahkeme tarafından yetişkin temsilcisi atanması ile hukuki ehliyet otomatik olarak sınırlanmaz. Alternatif ve destek arayışı, yetişkin temsilcisi atanması halinde de olmalıdır.

Biz kimiz?

VertretungsNetz Derneği, psikolojik hastalıklara veya entelektüel sınırlamalara sahip olan kişilerin temel hakları için faaliyet göstermektedir. VertretungsNetz çalışanları, yetişkin temsilciliğinde ama aynı zamanda da hastanelere, bakımevlerine, çocuk ve ergen kurumlarına ya da engelliler için olan kurumlara zorla yatırılma veya buralarda özgürlüğün kısıtlanması gibi durumlarda ilgili kişilere ve bunların yakınlarına destek vererek onlarla ilgilenirler.

VertretungsNetz'in Vorarlberg dışında tüm eyaletlerde ofisleri bulunmakta olup, partilerüstü, kamu yararına ve Adalet Bakanlığı emriyle faaliyet göstermektedir.

Ne sunmaktayız?

Temsil edilme ihtiyacı olan kişilere ve bunların yakınlarına danışmanlık hizmeti sunmaktayız. Aynı zamanda bir yakınının temsilciliğini üstlenmek isteyen ya da üstlenmiş olan kişilere kurs vermekteyiz.

Bunun dışında mahkeme tarafından atanan yetişkin temsilcileri olarak sınırlı karar verme yetisine sahip kişileri temsil etmekteyiz. Müvekkillerimizi hangi konularda temsil

edeceğimizi mahkeme belirler, örn. belirli resmi daireler nezdinde temsilcilik, sözleşme akdi, mâli meseleler veya mâkul bir konut durumu sağlanması.

Mahkemece atanan her yetişkin temsilciği öncesinde mahkemenin emriyle temsil edilecek olan kişiye daha fazla kendi kararlarını belirleme sağlayacak olan başka bir olanak olup olmadığını açıklığa kavuşturmaktaız. Yetişkinleri Koruma Yasası daha başka 3 temsilcilik olanağı öngörmektedir: vekâlet, seçilen ve yasal yetişkin temsilciliği. Bireyin kendi çevresinden, mesela ailesinden veya psikososyal hizmetlerden alınacak destek ile yasal temsilcilik tamamen de söz konusu olmaktan çıkabilir.

Mahkemece atanan yetişkin temsilciği nasıl gerçekleşir? Mahkeme davası nasıl yürümektedir?

1. VertretungsNetz, yetişkinleri koruma derneği olarak „**Clearing**“ denilen işlemde ilgili kişinin yaşam koşulları hakkında bilgi toplar. Hangi somut meseleler halledilmeli ve hangi tehlikeler saptanmalıdır? Hukuki ehliyetin mümkün olduğunca tek başına icra edilebilmesi için nerede desteğe gereksinim vardır? Sosyal çevresinden veya kurum, resmi daireler veya derneklerden destek alma olanağı var mıdır? Hedef, mümkün olduğunca mahkemece atanan yetişkin temsilciliğinden kaçınmak ve uygun bir destek ya da temsilci bulmaktır.
2. Mahkeme, clearing raporuna dayanarak davanın devam edip etmeyeceğine karar verir. Devam etmesine karar vermesi halinde, ilgili kişi **ilk kez ifadesinin alınması** amacıyla çağrılır. Davanın devamı için ilgili kişinin çıkarlarını temsil edecek ve ona destek verecek bir vekil atanır. Acil durumlarda dava süresince geçici bir yetişkin temsilcisi atanır. Mahkeme aynı zamanda ilgili kişinin karar verme yetisinin sınırlı olup olmadığı hakkında bilirkişi raporu hazırlaması için bir doktor da görevlendirebilir. Bu yolda dilekçe de verilebilir.
3. Mahkeme eldeki tüm bilgileri inceler ve bilgi alma amaçlı olarak bir sözlü duruşmaya çağırabilir. Bu duruşma yolunda dilekçe de verilebilir. Dava, mahkemece yetişkin temsilciliği atanıp atanmayacağı ve atanacaksa bunun kapsamına ilişkin verilecek bir **kararla (mahkeme kararı)** sona erer. Mahkemece yetişkin temsilciliği sadece güncel meseleler için atanabilir. Bunların ayrıntılı olarak tanımlanmış olması gerekmektedir.

İzin çekincesi nedir?

Mahkemece atanmış olan bir yetişkin temsilcisine sahip kişiler, esasen hukuki işlemlerde hukuki ehliyetlerini korurlar. Ama mahkeme, bir kişinin davranışlarıyla kendisine ciddi ve önemli ölçüde zarar verebileceği kanaatine varabilir. Bu takdirde, hukuki işlemlerde veya adli işlemlerde istisnai olarak mahkemece atanmış olan yetişkin temsilcisinin onayının alınması gerektiğine karar verilebilir. Bu durumda temsil edilen kişinin onun onayı olmaksızın yapacağı bir işlem geçerli olmaz. Ancak izin çekincesi konmuş olan hukuki işlemlerin veya adli işlemlerin tam olarak tanımlanmış ve tarif edilmiş olması gerekmektedir.

Mahkemece atanan yetişkin temsilcisinin yükümlülükleri nelerdir?

Yetişkin temsilcisi ayda en az bir kez müvekkiliyle bireysel iletişim kurmalıdır. Müvekkil konuya ilişkin görüş bildirebilmesi için planlanan tüm kararlar hakkında zamanında bilgilendirilmelidir. Bu görüş esasen dikkate alınmalıdır. Mahkemeye yılda en az bir kez ibrâz edilecek olan yaşam koşulları raporunda iletişimin sıklığı ve şekli hakkında bilgi verilmesi gerekmektedir. Görev kapsamı çerçevesinde bulunan somut temsilcilik faaliyetleri de sıralanmalıdır. Buradan daha hangi konuda temsilciliğin gerekli olduğu ortaya çıkmaktadır. Yetişkin temsilcisinin gelir ve mal varlığı idaresinden de sorumlu olması halinde, vesâyet faturası düzenlenmek zorundadır. İlgili kişinin yakınları için bu konuda kolaylık sağlanmıştır. Özellikle önemli kararlar (örn. bakımevine taşınma veya bir taşınmazın satılması gibi) mahkemenin iznine tâbidir.

Mahkemece atanan yetişkin temsilciliği ne zaman sona erer?

- Mahkeme sona erdirdiğinde (örn. meselenin hallolması veya şartların ortadan kalkması durumunda).
- 5 yıl sonra (ama ayrı bir davada uzatılabilir).
- Temsil edilen kişinin vefâtı halinde.

Temsil edilen kişiler istedikleri zaman mahkeme tarafından atanan yetişkin temsilciliğinin veya izin çekincesinin iptali yolunda başvuruda bulunabilirler. Bir başka temsil şekline geçiş de (seçilen veya yasal yetişkin temsilciliği) hazırlanabilir. Bu konuda size memnuniyetle bilgi vermeye hazırız.

Mahkemece atanan yetişkin temsilciğinin masrafı nedir?

Yetişkin temsilcisi, mahkemeye tazmin ve masrafların (örn. yol, telefon ve posta masrafları) ödenmesi yolunda dilekçe verebilir. Tazmin olarak normal uygulamada temsil edilen kişinin net gelirinin % 5'i uygun görülmektedir. Bakım parası, aile veya konut yardımı gibi amacı belli gelirler hesaba katılamaz. Temsil edilen kişinin mal

varlığının 15.000 Euro'yu geçmesi halinde, yetişkin temsilcisi bunun % 2'sini talep edebilir (15.000 Euro'dan muaf miktar düşüldükten sonra). Tazminin tam miktarı hakkında mahkeme karar verir.

Daha ayrıntılı bilgi ve iletişim

İletişim olanaklarını ve daha ayrıntılı bilgiyi internet sayfamızda bulabilirsiniz:

www.vertretungsnetz.at